

34/6 Completo 1974

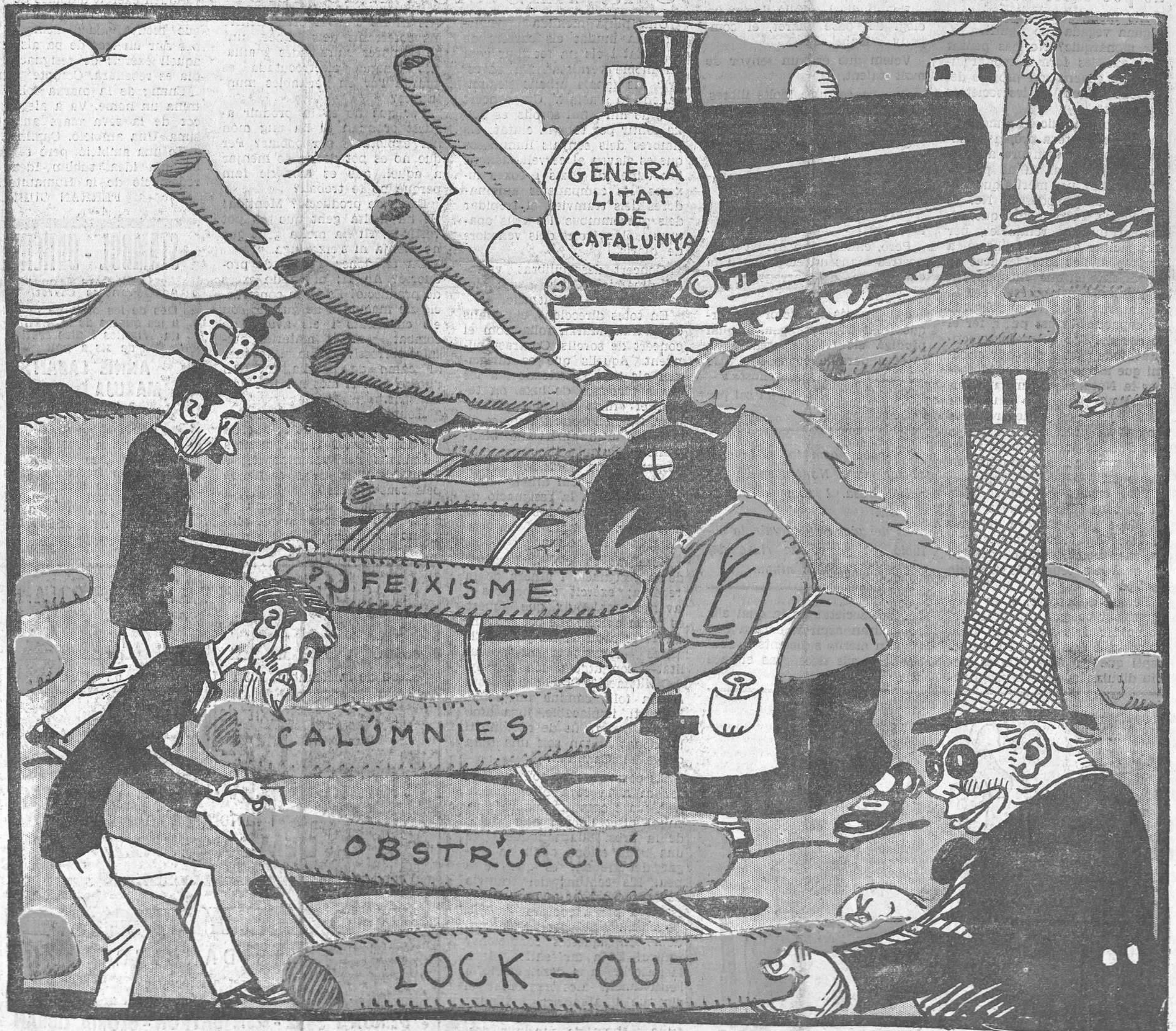

LA CAMPANA DE GRACIA

Any LXV - Batallada 3371

Preu: 15 cèntims

Barcelona, 2 de març del 1934

— Es debades que hi poseu entrebancs. Arribarem a l'estació de terme, per al bé de Catalunya

LA CUINA A GAS INDISPENSABLE A TOTA CASA MODERNA

EXPOSICIÓ I VENDA:

APLICACIONES AL GAS

Avinguda Portal de l'Ange, núm. 20

COMENTARIS

De com un monàrquic no pot ésser bon pare

Ets monàrquic? Has meditat alguna vegada què significa ésser monàrquic? No has pensat mai que les formes monàrquiques de govern són pròpies del període infantil de les societats humanes?

Ésser monàrquic és, a més, admetre que la teva pròpia voluntat et doni un «senyor», a la jerarquia del qual tu no podràs arribar mai, per mèrits que tinguis. Es això modèstia? No. Es servilisme. Però encara que admetem que tu renunciïs, per incapacitat o per servilisme, a arribar al lloc més destacat de la societat en què vius; encara que desertis, per peresa o esclau voluntari, de la teva obligació de capacitar-te per a fer el bé des del lloc de major efectivitat, tens dret a obstruir el camí que altres homes ben dotats per la Naturalesa, amb una intel·ligència poderosa i un cor recte i justicier, podien recórrer pujant al graó més alt per a des d'allí regir, sàviament i justicierament, la comunitat en què vius?

Però encara pot dir-se més. Si no tens fills, solament seràs abúlic, servil i rêmora del progrés; però si tens fills, aleshores tu, monàrquic, ets un monstre al qual els teus fills han de maleir.

Perquè quin pare, si és honoradament bo, pot hipotecar l'esdevenidor dels seus fills? Com és possible que un bon pare accepti que els seus fills es trobin dibuixada, pel seu propi pa-

LA GENEROSITAT DEL PARE CLARET

Un benefactor generós!

En un diari catòlic llegim un elogi del pare Claret, el company d'Isabel II.

Veiem que era un senyor de molt talent.

Que va escriure molts llibres. Que era un predicador notable.

Que va ensenyar a resar el rosari als pobres.

Que va fundar associacions religioses...

Però no veiem enlloc que es parli de les caritats que feia...

Però, callem. Ara arriba a les nostres mans un elogi que li fa «La Cruz», de Tarragona.

Llegim:

«Al generós benefactor de l'Arquebisbat de Tarragona, al qual prodigà els tresors preuats de la seva paraula evangèlica i de les seves obres meravelloses.»

Res. Desillussió. Ni un ral per als pobres!

No saben com tornar-hi sense fer riure. No troben la posició airosa. I se'n moren de ganes...

Es debades que cerquin la solució. El panxó de riure del poble no l'evitarà ningú.

re, una societat en la qual ells no podran aspirar, encara que tinguin mèrits suficients, a ocupar tots ells llocs, fins el més alt?

CAMINANT

Una ambició i una idea

Una pluja menuda i persistent ha mullat els carrers de la ciutat i els ha fet lluir com un mòble vernissat. En envespirar, els fanals urbans s'emmirallen en l'asfalt. Un concert foll, de mil i mil sorolls, es deixa sentir per tota la ciutat: els timbres dels senyals lluminosos que es claven al cervell, clàxons i botzines de taxis i coxes luxoses, les campanetes amoïnadores dels tramvies, el trepidar dels autoòmnibus, les veus opaques i planyivols dels venedors de diaris...

Concert desequilibrat, vibració dinàmica. Ritme d'una ciutat moderna. Civilització.

En totes direccions, ciutadans en marxa. Marxa fol·la, com el concert de sorolls. Contrast punyent. Aquells que es dirigeixen als bars americans i a les grans terrasses de luxe, on tenen el «flirt» (?) que els espera, i aquell exèrcit d'homes de vestit blau o americana blanquinosa de guix i ciment que, després d'una jornada duríssima, tornen —com ahir!— amb la monotonia i la resignació de sempre, a casa, a rebre l'escalf dels seus: la mare o l'esposa, els fills o els germans.

Hem dit exèrcit. Sí: exèrcit de la resignació i alhora de la rebellia; exèrcit de progrés i avançament, puix que aquest és l'únic exèrcit que pot engrandir i fer avançar un poble. Els altres —salvant la intel·lectualitat— són utopia, són engany.

Civilització? Enmig d'aquesta marxa fol·la camina un home. El destí, implacable, juga amb ell des que té ús de raó; no li ha donat ni tan sols una hora de gaudi. Camina...

Els sorolls no l'amoïnen. Potser ni a la seva oïda entren. Una mare amantíssima l'espera en el piset llòbreg dels afores de la urbs. Ella sap que triga una boïa estona quan ha plegat del treball; és que ve a peu. Els cèntims del tramvia són precisament els que ella esmerça per a comprar la llet. Camina... On pot arribar un home en aquestes condicions? Enlloc! És a dir, enlloc, sí: a la misèria i a la desesperació, a l'enfolliment més exacerbant el dia que a la fàbrica i diguin: «Demà, no torneu. Hi ha poca feina, i hem de suprimir despeses. Hi ha molta crisi».

Hi ha molta crisi! diuen. Com pot haver-hi crisi? Per

aparèixer. Que no es faci servir de mingo per a indignes apències i ambicions no sadollades mai. Això és jugar amb foc i el foc crema.

Aquell exèrcit d'homes de vestit blau que volen treballar —què menys poden demanar?— per dur un tros de pa als seus, aquell exèrcit de resignació un dia es rebel·larà. Compte, doncs.

Enmig de la marxa fol·la camina un home. Va a alegrar el cor de la seva mare amantíssima. Una ambició. Camina...

Té una ambició, però té també una idea, sublim idea: la redempció de la Humanitat.

FERRAN CUBELES

STAMBUL - DANCING

(Estil Gran Casino)
Ada. Francesc Lavret, 106

Des de les onze de la nit a les quatre de la matinalda. Vigílies i dies festius, de sis a nou

ANNIE LABAN
MARUJA DE ARCE

Pròximament

Valer'a Ilaskaia

1.ª ballarina Opera París
Tots els dies meravellosos espectacle frívol de gran alegria i color
ORQUESTRA TIPICA ARGENTINA I MELODIANS ORQUESTRA

— Tan ben caracteritzat que vaig i no sé per què em sembla que no em prenen seriosament!

MUSIC-HALL INTERNACIONAL

POMPEIA

Nou de la Rambla, 103 i M. del Duero, 52 - Tel. 17033

Exit definitiu de

LIS-LOA

Hermanos LEWIS-Pili Novarro

i la formidable

DEMON'S JAZZ

HOLLYWOOD

BAR-DANCING

Cabaret aristocràtic

DEMON'S JAZZ - ELSIE BAYRON - GLORIA LIBRAN

LIS-LOA - BRAZ-FEL

LA CAMPANA DE GRACIA

Setmanar dels esquerristes catalans

Redacció i Administració: "Universitat, 25 entl. - Tel. 22122

PREUS DE SUBSCRIPCIO

Ciutat	1'80 pessetes trimestre
Península	2'10 » »
Estranger	3'75 » »

L'honorable President de la Generalitat de Catalunya ha anat a Madrid, acompanyat del conseller de Finances. per tal de procurar una major rapidesa en el traspàs de serveis, el ritme alentit del qual entrebancava la completa instauració del règim autònom. El President de Catalunya, en unes gestions intenses, subjectant-se a un treball esgotador, ha pledejat per la resolució ràpida del procés de la nostra recuperació nacional. El resultat de les gestions ha estat força afalagador. Moltes dificultats de caire burocràtic han estat vençudes i aviat Catalunya podrà palesar que les gestions fetes pel seu President i pel conseller de Finances han estat plenes d'eficàcia.

Els comentaris madrilenys, atents sempre a l'actualitat política, que recerquen fins on no és, h'n volgut, debades, donar al viatge del senyor Companys un caire marcadament polític. I no res més cert que aquest judici. Es evident que la política, en les converses entre polítics, no hi pot quedar exclosa de cap manera. La situació d'Espanya no és, actualment, tan planera que permeti un allunyament de la política en la tramitació d'afers legals. Malgrat aquesta consideració, però, hom pot afirmar avui que el President de la Generalitat, home polític, no ha anat a Madrid per a fer política, sinó que hi ha anat sols per a dedicar els seus esforços i el prestigi del seu càrrec a la causa de Catalunya. Els que no puguin o no vulguin entendre-ho, pitjor per a ells.

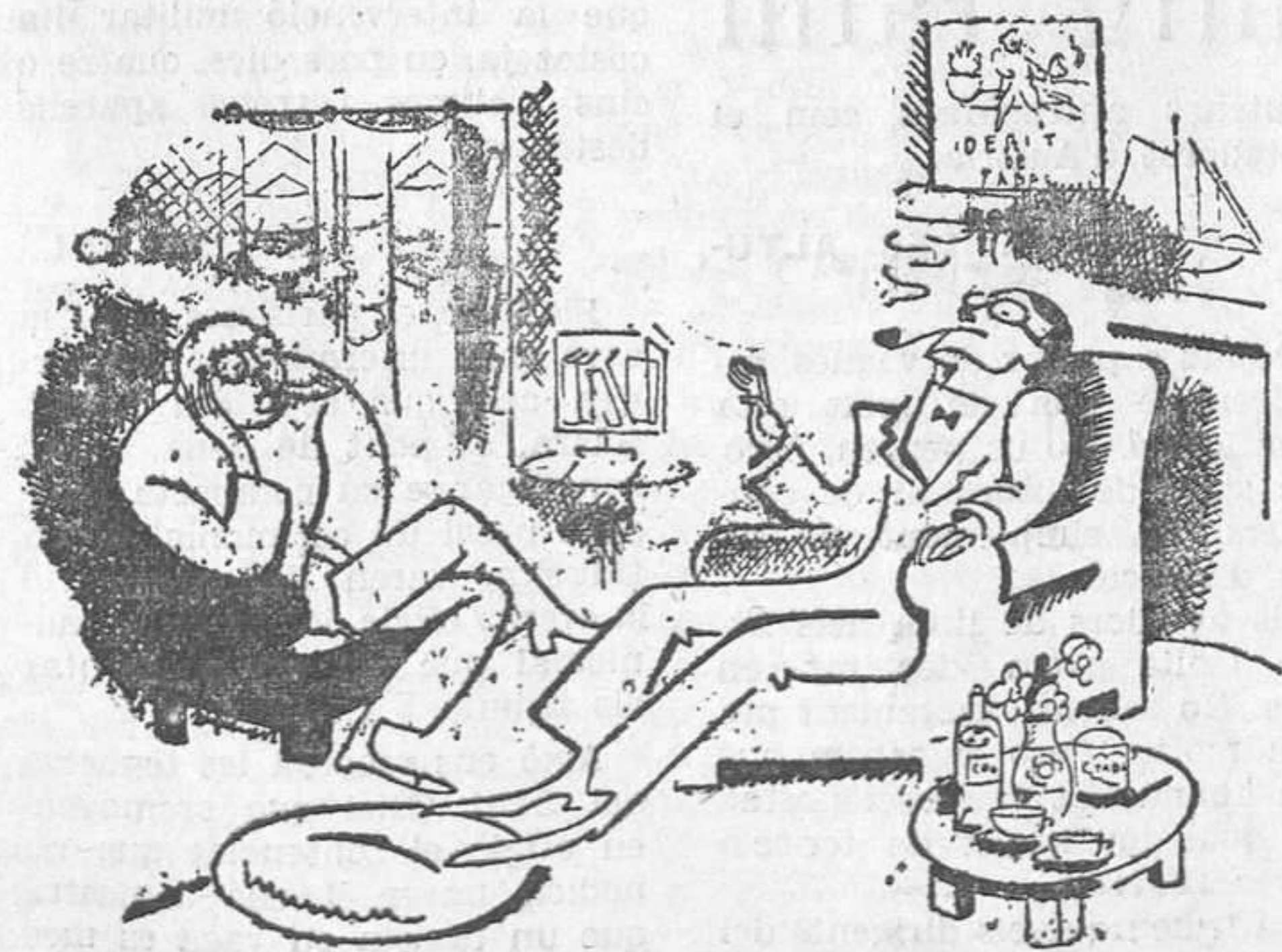
A Madrid, els il·lustres representants de la nostra terra han trobat, arreu, respecte i consideració. L'adversari més aferrissat ha hagut de retre homenatge als homes que treballaven per la seva pàtria. Diputats de totes les fraccions palesaren el seu afecte i la seva pregona consideració al President de Catalunya... I en la consciència de tots sorgia una comparació punyent...

A l'altra banda, els diputats de la Lliga feien política vella. Lliurats a les conxorxes, a les maniobres

baixes d'abans de la República, jugaven a polítics de la monarquia. Conferència de Ventosa amb Gil Robles per a fer un govern de dretes, sense cap garantia per a Catalunya, extrems que a ells no els interessa gens ni mica. Cabales, per tal d'arribar a una col·laboració de la Lliga amb Lerroux, tot cotitzant una posició accidental que el nostre poble ha desautoritzat d'una manera convincent i absoluta. Intrigues de l'època borbònica, manca de tota espiritualitat i afany de servir Catalunya. Una actuació perfectament «madrilenya», hipòcrita, falsa, a base d'avantatges materials i d'un parell de carteres... I, ensems, una campanya intensa, persistent, de descrèdit per a Catalunya, per al seu règim autònom i per als homes de la República. Un afany morbós, fill del despit, de posar entrebancs a l'obra reconstruïda del nostre poble. Una dèria perniciosa a entrebancar l'autonomia, desprestigiar l'Estatut i enderrocar el règim...

A l'altra banda, uns polítics sincers, que, en pactar amb els elements republicans espanyols, posen Catalunya com a condició prèvia i que van a Madrid a lliurar, a gestionar millores, a consolidar el règim autònom, a facilitar la implantació plena i total de l'Estatut. Uns homes que prometeren una Autonomia a Catalunya i la hi donaren, i a les mans dels quals, per voluntat expressa del poble, la nostra terra veurà realitzada l'obra alliberadora...

El contrast és eloqüent. I el poble, el sentit de la realitat del qual no és mai enterbolit per les actituds ambigües, sap conèixer on són els que treballen per Catalunya i on són els que, per tal d'assegurar-se profits i preeminències, la traïxen.

—Em vindrà bé tancar la fàbrica aquests dies!
—Per què?
—Perquè així tindrè excusa per a negar aquell collar que em demana la «querida».

PAGINES MESTRES

Les misèries de l'Església

«Condemno el cristianisme» formuló contra l'Església la més terrible de les acusacions que hagi llançat cap fiscal. Es la corrupció més gran que hom pot imaginar; hi batega la voluntat de la darrera corrupció imaginable. L'Església cristiana no ha economitat la corrupció en cap lloc; de cada valor ha fet un sense valor, de cada veritat una mentida, de cada integritat una vilesa. ¡Que hom s'atreveixi encara a parlar-me dels seus benefets humanitaris! Suprimir una misèria era una cosa contrària al seu comerç; viu de misèries, ha creat misèries per a eternitzar-se. El cuc del pecat, per exemple, és una misèria amb què l'Església ha enriquit la humanitat. La «gualtat de les ànimes davant de Déu», aquesta mentida, aquest pretext per a las rancúnies més bones, aquest explosiu de la idea que acabà per tornar-se Revolució, idea moderna, principi de degeneració de tot l'ordre social; aquesta és la dinamita cristiana. Benefets humanitaris del cristianisme! Fer la humanitat una paradoxa eterna, un onanisme, una aversió, un despreci envers tots els instints bons i rectes. El parasitisme, única pràctica de l'Església, bevent, amb la seva idea d'anèmia i de santetat, la sang, l'amor, l'esperança de la vida; el més enllà, negació de tota la realitat; la creu, contrasenya per a la conspiració més fosca que mai hi ha hagut (Conspiració contra la salut, la bellesa, la rectitud, la bravesa, l'enginy, la formosor de l'ànima, contra la vida mateixa). Ah, si jo podia fixar en tots els murs aquesta acusació eterna contra el cristianisme, enganxar-la arreu on hi hagi una paret. Tinc lletres que fan vidents fins i tots els orbs. Anomeno el cristianisme l'única gran calamitat, l'única gran perversió interior, l'únic gran instint d'odi per al qual no existeixen mitjans massa verinosos, massa subterranis, massa roïns. L'anomeno l'única, la immortal deshonra de la humanitat...
FREDERIC NIETZCHE

EL VUITE MANAMENT

El que diu i el que calla "El Matí"

D'un títol de «El Matí»: «...s'ha pogut constatar que els socialistes aprofitaren llur pas per l'Ajuntament de Viena...»

Llur pas, eh?
Un pas molt llarg. Un pas que ha durat més d'un quart de segle!

I que, per cert, no havia produït els efectes del cavall d'Àtila, sinó tot el contrari. De cada petjada socialista n'havia sorgit un jardí.

Seria curiós que «El Matí» expliqués als seus lectors, d'acord amb el vuitè manament, els efectes d'aquest llarg pas dels socialistes per l'Ajuntament de Viena.

I encara fóra més curios més interessant i més alligona-dor que, per tal de completar la informació, donés una idea exacta de com ha quedat Viena després del pas dels cristianíssims cavalls dels no menys cristianíssims ramats de Dollfuss

—Vols dir que no et marejaràs?
—No, don. No veus que des de fa vuit dies lleigeixo els editorials de «La Veu»?

Sense cap intenció...

Preguntaren, a Pich i Pon, a Madrid, què opinava de la situació política.

I l'home, molt seriosament, respongué:

«—Soplan vientos de Foronda!» —i es va quedar tan desencansat.

Una altra piquiponiana:

—Jo, va dir, també a Madrid, en l'acte inaugural de la sucursal de la Cambra de la Propietat, tinc una cama a Madrid, una altra a Valladolid i una altra a Barcelona...

I l'altra, on?

Corren rumors que un important diari canviarà de director.

—Se m'obre un horitzó —dela en Pepe Marquès, l'altre dia. Ara, precisament, el teatre està a la sopa!

Què voldria dir?

En Pich i Pon, en una reunió celebrada per la directiva de la Cambra de la Propietat, va dir:

—Cal que fem un esforç, ja que jo no crec en miracles!
Tothom es clavà a riure. Tothom menys Miracle.

Aquell safareterger d'Horta que «es sacrifica» per la Lliga, dela, a uns amics:

—A mi, la fortuna em permet fer aquestes coses. Tinc una finca que «renta» molt. Cent cubells diaris.

A Madrid, segons ens expliquen, un diputat madrileny va fer el següent comentari a l'actuació dels Cambó, Vidal, Ventosa...

«—Són una gente muy «Chades» pa lante...»

El doctor Bau es dolia, davant d'un grup de deixebles, de la malaltia que sofria una parenta seva.

—Es un sarcoma —deia.
—I això, de què ve? —preguntà un dels presents.
—Ve del grec...

I els donà una extensa explicació.

El comte de Sert reclama...
—Vull un objecte que valga deixar en dipòsit al Palau Reial, per a ús del monarca.

—Què és? —li preguntà un regidor.

—Una «alfombra».
—«Catifa» —corregí l'altre.
I el comte de Sert, no sabem per què, s'enfadà.

En Pere Comes és un bon menjador. Que per molts anys sigui.

L'altre dia, en un restaurant, un amic seu advertí al cambriero:

—El tall de carn, poseu-li gros. A aquest senyor, qualsevol petitesa el molesta!

Ja deveu haver observat que el senyor Comas i Solà tots els parlaments els fa en castellà.

Ja deveu haver comprovat que el senyor Comas i Solà parla un castellà lamentable...

Exemple:
«... que defensavan la teoria...»
Magnífic.

Es conta que en Moles, al Marroc, tenia un assistent que es deia Jaume. I es con... que en desembarcar, en demanar una gàbia amb certs ocells africans, va dir així, l'ex-comissari:

«—Jaime, bàjame la jaula!»
Els que hi havia al moll quedaren admirats que en Moles parlés el «moron».

El senyor Hugo Menghini, corresponsal a Roma del «Mercantil Valenciano», escrivia l'altre dia que «el volcàn Estrómboli fué maravillosamente descrito por Homero en versos latinos y por Spallanzani en prosa vulgar».

Si Homer escriví versos llatins és que el senyor Menghini ha fet un notable descobriment en el qual no ha reparat encara ningú, llevat de l'articulista.

ES QUE ENC ENSENYA
LA HISTORIA

El poc que va durar un "testimoni perenne" d'agraïment

La reialesa no deixa arrels. Ja ningú no es recorda —ni els llibres en parlen— d'una estàtua emplaçada en el lloc més cèntric —en aquell temps— de Barcelona, de grandària monumental i de gran valor artístic, que va durar solament quatre anys.

Era una estàtua del rei Ferran VIIè, erigida pel capità general, comte d'Espanya, per a perpetuar el fet de la vinguda a Catalunya del referit monarca, l'any 1827, per a sufocar la revolució. Era emplaçada a la plaça de «Palacio», davant del Palau Reial. La seva construcció va ésser començada el dia 29 de novembre de l'any 1830, i va quedar enllestida el dia 10 de novembre de l'any 1831. Era de bronze. Ferran VIIè hi era representat a peu dret i l'estàtua amidava deu peus d'alçada i pesava quaranta quintars. L'havia buidada, a París, Mr. Char-digny de Monje. Els crítics de l'època deien que constituïa un bell treball artístic. En un dibuix d'aquell temps l'hem vista representada. El rei Ferran VIIè apareix amb uniforme militar, amb la consabuda corona i un mantell ampulós. El seu pit era ple de condecoracions reials. La seva mà esquerra es recolzava en el pom de l'espasa i la dreta, estesa amb gest altiu. Pi i Arimon diu que semblava, amb aquest gest, que volgués humiliar Catalunya.

S'aixecava sobre un pedestal de marbre blanc, de nou peus d'alçada, amb un sòcol de dos basaments i una balustrada de pedres de color. El cercava una reixa de ferro. A la cara del pedestal que mirava a Llotja hi havia esculpida una inscripció en llatí macarrònic.

El dia 13 de novembre fou descoberta l'estàtua, amb gran solemnitat, pel comte d'Espanya, qui, al front del seu Estat Major, va pronunciar les paraules següents:

«Senyors: Tinc l'honra i la satisfacció d'oferir a la veneració i respecte de la lleialtat del Principat de Catalunya la estàtua del rei, nostre senyor august i estimat, que Déu guardi. Els grans beneficis que reportà a aquest principat, la resolució de sa majestat d'acudir ell mateix a pacificar-lo, estan gravats en tots els cors. Aquesta estàtua, ensems que recordarà a la posteritat un fet tan digne de memòria, serà un testimoni perenne de l'agraïment, de la fidelitat i de l'amor dels lleials catalans a la sagrada i augusta persona del rei, veritable pare dels pobles que la divina providència ha col·locat sota el seu ceptre, sempre benèfic i paternal. Visca el rei!»

El testimoni perenne va durar poc. El comte d'Espanya no va endevinar-ho. El poble va demostrar que allò de la gratitud i de la fidelitat i de l'amor eren falòrnies, i el dia 5 d'agost del 1835 va lligar una corda a la cintura de l'estàtua, va tirar-la a terra i la va arrossegar fins al Palau del General. Després, pedra per pedra, va ésser enderrocat el monument, del qual la generació actual gairebé no en té notícia...

L'arrogant estàtua de Ferran VIIè, recollida per algun ciutadà d'esperit utilitari, fou venuda a l'estranger i fosa a París, en un taller del carrer d'Anjou.

UN BELL PARLAMENT

La justícia d'una llei que desfà una injustícia

El Parlament de Catalunya ha donat la seva aprovació a un projecte de llei pel qual es dona validesa als acords de destitució de funcionaris adoptats pels Ajuntaments elegits el 12 d'abril del 1931.

Va combatre aquest projecte, en ús d'un dret innegable i dintre de la més gran correcció, el diputat senyor Romeva, i els arguments dretistes exposats per l'esmentat diputat vaqueren una encertada rèplica del conseller de Governació, senyor Selves, els principals paràgrafs de la qual no sabem abstenir-nos de reproduir.

«Digué així:

«Si nosaltres tinguéssim ben present i ben viu el moviment emocional de tot un poble que en un moment determinat va voler alliberar-se del jou d'una tirania ja molt llarga, en el moment en què tot un poble, tots els homes, amb un sentit de dretes, d'esquerra, de centre, els que fossin, varen dir: «Prou; això s'ha acabat!», i penséssim que hi havia una allau, una erupció, una commoció que venia des del centre més profundíssim de la nació, per a voler acabar amb una situació i un estat de coses, comprendria el senyor Romeva que aquest Projecte de Llei és just. I és just perquè si un defecte té aquest Projecte de Llei és que ve amb retard, perquè en el moment que es varen produir aquests fets, quan aquesta gent que la consciència pública, que l'opinió pública, acusava com la gent que havia portat l'estat de desolació, d'angoixa, l'estat, moltes vegades, d'exili de molts ciutadans, i acusava aquests funcionaris, no ho feia endebades, no era una qüestió personal, que al nostre poble les qüestions personals li fan fàstic: era un moviment col·lectiu, i llavors quan s'anava a aquest gran període de liquidació, aquesta gent fugien, no creien en els seus drets. També fugia un altre que podia allegar els mateixos drets d'aquests funcionaris, potser els tenia millor establerts, que era un rei, en canvi aquest rei no els defensava ni ningú va defensar que hi havia la inamovilitat del seu càrrec.

Vàrem veure com aquesta gent que era acusada per la consciència pública, fugia, no donava la batalla; llavors es donaven per satisfets en salvar una cosa que estava per damunt de tot: la seva pròpia vida. Jo no sóc partidari de les repressions, ni d'aquests diem-ne vindictes sagnants, entenc que vàrem fer molt be de no fer una justícia directa, però aquesta gent, senyor Romeva, molts d'ells tenien una responsabilitat civil, i moltes vegades criminal, que no s'ha fet efectiva, i aquesta sí que jo entenc que era de justícia i de raó que es fes efectiva, i no s'ha fet. En aquest Projecte de Llei es ve a donar com una espècie d'amnistia, ve a fer-se una política de pau i de concòrdia; la pau i la concòrdia no consisteixen sempre, en què l'home que llavors fugia, quan ha vist el moment oportú, vagi als tribunals i, dia per dia, cerqui allí la paraula escrita completament legal, que moltes vegades la paraula legal no és pas la paraula d'equitat, i aquell home fins que no s'ha retrobat al seu lloc

no s'ha vist content, i ha portat a l'Ajuntament i a la gent que amb aquell terror anava a complir el que l'opinió pública els havia demanat, a una situació insostenible, tot fent-los responsables subsidiàriament del que li havia passat. Hi ha regidors, hi ha alcaldes que han d'estar pagant quantitats enormes a aquests mateixos funcionaris que fa quatre dies l'opinió pública exigia als seus homes que els deposessin, que els destituïssin. Això era just? Aquesta és la pau i la concòrdia que anàvem a cercar? Ah!, no; jo entenc que no podia ésser mai aquesta. Jo crec fermament i amb mi creu fermament el Govern de Catalunya, que fóra un mal irreparable anar a establir Lleis d'excepció en qüestió de la inamovilitat de funcionaris. No en som partidaris; prova que no en som partidaris és que portem aquí un Projecte de Llei municipal, on es reconeix tota aquesta inamovilitat dels funcionaris.

Però és que no hem viscut un moment polític ni un moment de partit; no es un partit qual-sevol, tingui el nom que vulgui el que fa això. Es que hi ha hagut una cosa més fonda, és que fou una cosa més fonda que tot això; és el canvi d'un règim, no és el canvi d'un partit turnant. No; hi ha hagut una renovació total. Què ha passat? El que ha passat és que la República venia amb uns entusiasmes i venia amb unes energies, amb unes ganes d'acabar amb les coses velles, que tot el poble i tots els nostres concitadans volien que això es veiés plasmat pràcticament, que es veiés aquesta obra que anàvem a realitzar. El que ha passat és que entre tots plegats potser no hem sabut portar aquesta obra amb la celeritat i amb la rapidesa que demanaven les circumstàncies, i si quatre dies després de la instauració de la República, aquests funcionaris ens haurien besat les mans per un Projecte de Llei que els salva-

guardava i els deixava tranquils, avui serem objecte d'atacs, i semblarà que hem comès una injustícia. No; aquesta injustícia no pot ésser. Jo he vist en la història que els períodes més difícils de passar en aquestes fases històriques són els períodes nomenats de transició. Hi ha un moment, una època completament delimitada, completament definida; per a passar aquesta època, per a fer aquest salt que es veu en la història, cal un període més o menys llarg, a vegades de centúries, de transició. Durant aquests períodes no existeix la paraula justícia; la paraula justícia, el Dret escrit, està, manta vegada, en contraposició amb el que es l'equitat. Molta gent acostuma a confondre aquests dos conceptes: justícia i equitat. Justícia és l'aplicació estricta del Dret, del dret escrit, del positiu; equitat és anar a igualar els drets davant de tothom. Es això el que es fa en temps de transició, i aquest projecte és un projecte que jo en diré un projecte d'equitat. Es va a desfer una sèrie d'injustícies, que en el fons tots coneixem i tots compremem que existien; es va a canviar a això la forma de Llei escrita. Existeix ja aquest concepte dintre de la consciència de tothom; aquest concepte dintre de la consciència era viu però no estava plasmat en una Llei. Les Lleis avui foren les mateixes que en l'època romana si no haguéssim evolucionat res. Primer és el poble que avança, és el poble que té un reguit és la gent que sent la necessitat de trencar aquelles normes establertes; però després ve el regulador, vénen aquelles Cambres o aquells organismes encarregats de fer Lleis, que veuen aquella palpitació del poble, comprenen l'equitat d'aquella palpitació i ve la plasmació de la Llei. Això és el que hem fet aquí, el que va a fer ara el Govern de Catalunya: plasmar una cosa que sentia el nostre poble i em penso que haurem fet una gran obra.»

Els diputats de la Lliga que eren a Madrid han estat indiferents al viatge del President de la Generalitat.

El despit, moltes vegades, es disfressa de poca educació.

DIFERENCIA DE TRACTE

Els enemics de la Universitat catalana

«Malauradament, la Universitat autònoma de Catalunya està vivint en plena misèria, quan altres Universitats d'Espanya, com la que fins ara s'ha anomenat Universitat central, està proveïda d'una abundància de mitjans que acaba de fer-nos veure les necessitats urgents de la nostra. Jo no puc comprendre com a la Universitat de Madrid, prescindint del que es dedica a personal, s'hi dediquin nou milions de pessetes, quan a la de Catalunya només se li'n dediquen nou-centes mil.

... ..
I no en tenen prou d'aquesta diferència contra aquesta institució, sinó que actualment, en el projecte de pressupostos de la República espanyola s'intenta rebaixar les quantitats que hi ha dedicades fins avui en el pressupost d'Espanya a la Universitat de Barcelona. I encara es pretén més, es pretén no pagar tots aquells professors, totes aquelles càtedres que hi hagi ara vacants. L'Estat espanyol s'anirà quedant la quantitat destinada a aquestes càtedres, cosa que faria que d'aquí uns quants anys ens quedéssim sense l'ajuda que l'Estat central té el deure absolut, perquè s'hi va comprometre, de donar-nos per a fer viure aquesta autonomia que tenim a la Universitat de Catalunya.»

(D'un discurs del conseller de Cultura, Sr. Gassol, al Parlament de Catalunya.)

LA QUESTIO ES VIURE

Al cel fan festa major

Un diari catòlic de Tarragona publica, referint-se al pare Claret, un article que n'hi na per sucari-hi pa.

Us en servirem un trosset. No tot han d'ésser coses serioses, en aquest món. Jutgeu:

«Avui, diada de la Beatificació del V. P. Claret, és dia de Festa Major. Ho és al cel i a la terra. La celebra joiosament l'Augustíssima Trinitat. Es què veu la glorificació d'una humil criatura, en la qual, com en vas preciosis, diposita les aromes i essències de les seves gràcies i carismes que serviren per a promoure coratjosament la glòria divina.

La celebra també Jesucrist, Nostre Diví Salvador. Contemplant en el seu Servent la plèntora dels fruits de la Redempció, veu com s'escampen arreu del món pel treball del seu ministeri apostòlic.

Des del cel la celebra, s'alegra i somriu la Verge celestial. S'alegra amb la benaurança i felicitat del seu Fill dilectíssim, que tantes vegades publicà les seves grandeses i misericòrdies, i tants devots li conquerí que s'acolliren a la seva protecció.

I el cor dels Angels i Benaurats la celebra també alegrement amb himnes de glòria. Són amics i companys que veuen en nostre Beat un Angel, un Profeta, un Apòstol, un Màrtir i un Confessor.

«Per què, doncs, no nem de celebrar nosaltres aquí a la terra aquesta festa amb esclats de joia i entusiasme, quan veiem una auriola celestial devallar sobre el front d'un home del nostre llinatge, que brilla amb els esplendors de la santedat?»

Etc., etc., etc.

ALLOZA

—Ja estic densenganada de Gil Robles.
—I això? Per què?
—Calculi. Se'ns ha casat!

Cartes de fora

Us preguem que ens envieu nota de tots els atropellaments, de totes les injustícies, de totes les burlades que contra la República maquinin la gent de dretes, els cacics d'ahir que volen seguir essent cacics avui. Cal no silenciar l'obra criminal d'aquesta gent, cal donar-hi una publicitat atterradora. Les pàgines de LA CAMPANA DE GRACIA estaran obertes a totes les vostres veus de protesta. Contra el propietari feudal, contra el capellà facciós, contra l'innoble camic, llanceu la vostra veu acusadora i justiciera.

SANT ADRIÀ DEL BESÓS

«La Veu del Besós»

El riu Besós, avui dia tothom sap que sols té una missió, poc afalagadora i plaent, però missió a la fi: transportar aigües brutes i escombraries. Aquest Besós de si pudent, té una «veu»: «La Veu del Besós».

Una mena de periòdic que sota el lema «defensor dels interessos locals i integritat de Sant Adrià i la seva parròquia» es dedica a comentar o intenta comentar, que és bastant diferent, la tasca dels homes de la Generalitat, de la República, de Rússia i de tot el món. Tot el món, menys «Sant Adrià i la seva parròquia», potser perquè resulta més planer «criticar» al qui no li pot replicar, per separar-los quilòmetres i... no tenir esment d'aquesta «Veu»!

L'exemplar d'aquesta setmana, o millor dit, el número corresponent al 30 de gener, fa un «feio» al costum de la casa, i, miracle?, dedica un espai, encara que breu, a la localitat.

Ara que el bo del cas és que aquestes ratilles el lector no pot endevinar a qui van adreçades, o qui en rep les conseqüències. Doncs, afirmar la discrepància de la Lliga. Discrepància que el senyor Tries de Bes creia haver tallat.

Diu «La Veu del Besós», encara que retocat:

«Un regidor, senyor Bolós. — Des d'ara em nego a ésser mai més regidor, però ja que ho sóc en el present, no puc permetre que Sant Adrià mori a les seves mans» (les de l'alcalde, senyor Micheli).

I més avall, afegeix:

«Després d'un any i mig, la realitat ens fa veure que «el Bolós» ha deixat morir Sant Adrià a mans de l'alcalde.»

A més de tractar-lo de mal patriota, ni un bri de respecte tenen per al que un dia fou correligionari, el senyor Bolós.

Com una girl de tercera línia, se l'anomena: «el Bolós...»

Es ben bé veritat que els temps ca vien. I els homes més! Una sola cosa no varia mai: la gramàtica tan catalana de «La Veu del Besós»!

S'ha de quedar bé amb tothom

Un amic que apareixa d'ocellet garlaire ens ha explicat un cas que dies enrera presentem. Nosaltres, creient-lo un cas tot tòtic, estem segurs de complir un deure traslladant-lo al paper, per a gaudi dels lectors. I més quan les principals figures del que anem a relatar són els disparells (?) capellans. O, millor dit, un capellà.

Anem al gra.

En una de les principals vies de la població, un captaire, acompanyat d'una menuda, s'atansa a pidolar a un capellà que, a pas lleuger i segur, però amb cara preocupada, va fent via vers la carretera de Mataró. El capellà, que es veu sorprès pel que potser interiorment titlla d'atracament afrós, s'adona que cal mostrar-se pie-

fer pressió per les cases necessitades, com us podem demostrar per una lletra que certa «dama» dirigia a un capellà, en la qual li deia diverses famílies en les quals havia de fer pressió.

Com voleu que els obrers s'apropin a l'Església si tota la religió ha esdevingut un comerç vergonyant i polític?

No seguïu pel camí del despit, que el poble és bo, és humil, és incapaç de fer una injustícia, però si tant i tant li rasqueu la pell, pot ésser que us doni una sorpresa.

Prediqueu l'amor amb l'exemple i no us fiquen allà on no us pertoca. Seguiu el consell d'aquest «heretge», que vós dieu.

JOAN ILLA

SANT CUGAT SESGARRIGUES

El tret per la culata

Els prohoms de la Lliga s'han endut un miquel de pronòstic. Els devia semblar que un festeig és sempre una brometa lleugera que si no fa molt de bé tampoc no pot perjudicar gaire.

Creguts segurament en la vulnerabilitat esquerrana dels nostres amics d'Esquerra que triomfaren a Sant Cugat en les últimes eleccions, feia dies que borinotejava entorn dels regidors entrants per si volien fer-se lliguers. La majoria elegida, però, ha esperat el moment oportú per a osequiar els seus admiradors amb una carabassa fenomenal que, si més no, els farà perdre les ganes de continuar fent tonteries.

La conducta dels regidors de Sant Cugat mereix el nostre elogi. Els lliguers han quedat en gran ridícul.

MOIA

Notes de la primera sessió del nou Ajuntament

Ens plau fer públic per mitjà de les pàgines de LA CAMPANA DE GRACIA, la impressió que hom va treure de la primera sessió que ha celebrat el nou Ajuntament.

A les set de la vetlla entren els consellers a la sala de sessions, cada un s'asseu al lloc que li pertoca, s'escorcollen les butxaques i cargolen un de prim. Tot seguit es passa a l'ordre del dia, el qual es desenvolupa sense el més petit incident.

El senyor alcalde es dirigeix algunes vegades a la minoria d'Esquerra, però sempre cordialment i amb tot respecte, cosa aquesta que no acostumen a fer gaire els homes de la Lliga.

Nosaltres creiem però complir amb un deure de ciutadania el fer avinent al senyor alcalde que faci present als consellers de la majoria, que en una sessió pública quan s'asseguin en els seus seients, ho facin més correctament, volem dir que no es posin d'esquena al públic que assisteix, perquè els que assistim a la sessió, encara que només sigui per tafanejar, ens agradaria poder veure la cara dels regidors de la Lliga, sobretot si la porten neta.

En la passada sessió ens va fer l'efecte que se'n donaven vergonya o que es trobaven penedits, o bé que els remordia la consciència... i això ens no féu pensar llurs posats pensatius, els quals varen durar tot el curs de la sessió.

Escrivim aquestes ratilles amb tan bona fe, que no volem creure que molestin a ningú, però, també sentiríem nosaltres que novament tinguéssim la molèstia d'haver de tornar a insistir. Esperem que s'hi posarà remei.

— I amb què conten els patrons per a fer el que pretenen?
— Amb qui vols que contin? Amb l'anarquista de Terrassa.

VILASSAR DE DALT

El nou Ajuntament

Els senyors lliguers d'aquesta població no contents encara d'haver guanyat les eleccions amb totes les porqueries que un home pot imaginar-se (compra de vots, repartiment de mitges i robes, coaccions, etc., etc.), a la primera sessió municipal per a elegir els quatre alcaldes, van tenir la gosadia, per no dir una altra cosa, d'elegir quart alcalde al nostre bon amic Fidel Verne, a fi i a efecte de desmoralitzar la minoria d'Esquerra, cosa que els fallà perquè el nostre bon amic rebutjà al moment aquest càrrec, per la qual cosa jo el felicito pel ben acertat que va estar.

Vosaltres, senyor lliguers, heu de tenir tota la responsabilitat com a majoria i l'Esquerra la que ha de fiscalitzar els vostres acerts o errors, com a minoria que és. Ara veurem si es posen al corrent amb la caixa municipal molts dels vostres afiliats, els quals deuen pessetes des de l'any 1929; com també veurem allò que deia l'actual alcalde senyor Jaume Mas, o sia que ja estava tip de tants impostos municipals. Ara Jaume, ara és l'hora de veure com ho arrangeu per a suprimir-los, i si teniu bon cert, tingueu la seguretat que des d'aquestes pàgines, jo us felicitaré.

«Els enemics són nobles quan donen la cara, i els enemics que ataquen el Patronat de la nostra Universitat autònoma, són enemics vergonyants, alguns dels quals s'han entretingut a fer fascicles i a atiar passions, quan tenien un lloc al Parlament on escatir-ho, i quan se'ls invitava que hi portessin tot el problema. Ells varen negar-s'hi i el que varen fer amb la Universitat ara ho han fet amb tots els altres problemes, els que tenien el deure que els imposa el sufragi, d'estar aquí sentats en aquests escans. I no solament no hi són, sinó que des de fora fan guerra contra aquesta institució, la més gloriosa de Catalunya: que és el Parlament, que representa la voluntat dels catalans.»

Ventura Gassol

TELEGRAMA HISTORIC

L'humorisme d'un governador civil

El governador civil de València, senyor Aguilera, ha transès a Robert Castrovido un telegrama que volem donar a conèixer als nostres lectors. Els diaris valencians l'han publicat a la secció informativa del Govern ci-

vil, sens dubte per manca d'una secció humorística. Diu així: «Governador civil a Roberto Castrovido. — Entusiasmados articulo suyo publica hoy El Pueblo, protestamos contra inutilidad física que se atribuye para rehusar ministerio, recordándole que no se gobierna con los pies, aunque muchos, desgraciadamente, hayan gobernado sin otras luces.»

CORRESPONDENCIA

Marrugat. — Es poca-solta. I amb això ja està dit tot.

Met. — No, home, no. Us han enganyat. Es viu, i molt viu.

Penca. — Veieu? Això ja va més a l'hora. Ja ens entendrem.

S. R. — Aceptat. Però un xic modificat, puix que hi ha coses que no poden dir-se.

Manuel. — No va ni amb rodes. Un altre dia serà.

Tòtil. — Anirà. I que us duri la dèria.

Tanet. — Home, no. Es massa mansoi. Cal que vibri un xic més.

J. A. V. — Recollim les dades amb molta satisfacció. I mirarem d'aprofitar-les.

Soka. — No fa pel nostre geni.

Ramona. — No tenim manies. Ho publicarem amb aquella alegria.

M. R. — Hum! Fa un cert tuf de sagristia!

Joan R. — Es interessant, però ha de fer-se nou. Ho intentarem.

Joan S. — Sembla mentida que vós parieu així! Anireu a l'infern!

Isaías. — No farem res. Es poc nou i mal escrit.

T. (de Reus). — Home! Escriviu en una sola cara!

Maria H. — No sabem què dir-li. Tal dia farà un any.

Un polític de secà. — Poseu-vos tranquil que ho veureu publicat. I no reiniciu a voler defensar coses indefensables.

Sanus. — Ens ha agradat molt. Que sigui per molts anys.

Toni. — No fem brometa! Si ho publicàvem, rebriem del carpó. I això no val.

Anís. — Es fluix. Però podeu fer-ho millor, si abans no us canseu.

Xarau. — Aceptat. Entra en cartera.

Telu. — Sí? Ara vegeu. Si en lloc no passen tantes coses com a Barcelona!

Marrau. — Ni pensar-hi. Vós us heu errat de pis.

Gou. — Anirà. Tenim molt de gust de conèixer-vos.

Xel. — Sí? No ho creiem. Hi ha coses que no poden ésser. I d'altres que són impossibles.

Tres assallonenques. — Als sis peus de vostres.

—Diuen que pujaran les dretes...
—Manca saber de quina manera baixaran!

Els del «D. I. C.» —perdoneu, lectors!— l'han emprès contra Romeva, que abans era el seu id·l.

Això que segueixi, amb dignitat, complint el seu deure al Parlament els treu de polla-guera...

Aquest cop se'ls veu l'orella.

El senyor Cambó prou ve-mena la cua, a Madrid. No li fan cas. En Ventosa s'ha establert pel seu compte i li fa la competència. I a això no hi ha dret!

Novament Rahola veu allunyar-se aquella cobejada cartera. Vidal i Guardiola vol ésser ministre, i el recomana Ventosa. I Cambó recomana en Buda. Pobre Rahola!

D'un periòdic lligaire: «Protestem que les Esqueres intentin desnaturalitzar una institució gloriosa: El Sometent, tractant de convertir-lo en instrument de partit.» Però, per què no protestaven quan Cambó i Companyia el substituïren convertint-lo en rebenta vagues?

Un senyor de Madrid, ex-sindic d'aquella borsa, ha protestat del traspàs a Catalunya dels serveis bancaris.

Es tracta d'una qüestió de competència que podríem dir-ne comercial, que volen disressar amb etiqueta patriòtica. Etiqueta que, pel que es veu, tapa moltes coses.

«Els radicals de dreta estan satisfets», deien els diaris, dies passats. Suposem que no seran els joves bàrbaros.

Una pregunta sense intenció: Qui presideix el Govern? Lerroix o Martínez Barrio? Si llegiu les ressenyes de les sessions comprendreu per què fem aquesta pregunta.

L'Emiliano —aquell Emiliano!— es permet fer declaracions anticatalanes. I aquí, naturalment, no en fem cas ni ens indignem. L'Emiliano —aquell Emiliano!— pot dir el que vulgui.

En un acte polític, els monàrquics de Madrid volien exhibir la «banderita rojo y gualda». No varen atrevir-se. I la bandera, ben plegadeta, va tornar a casa.

No per res, no. Per por són així els monàrquics que tenim...

Ventosa i Calvell, a Madrid, ja de personatge. Notes als diaris. Entrevius. Declaracions als repòrters. Conciliàbuls amb Gil Rogles. Només es parla d'ell. Cambó, vigila!

Els diputats de la Lliga, a Madrid, varen fer declaracions favorables a la crisi total. Ho comprenem. Qui té gana, somnia pa. I qui diu pa, diu carteres.

REPICS

Hom diu si Martínez Anido, el botxí del poble, ha estat vist a Pamplona. No ens estranyaria gens ni gota que la nova fos certa... Allí on arriba un March bé pot arribar-hi un Martínez.

La Veu, mancada d'altra distracció profitosa, vol a totes passades fer barallar les autoritats. Perd el temps. El seu «generós» propòsit cau en el ridícul, com tot el que es proposa. I fins el que no es proposa.

Els agraris de Catalunya tiuen que la qüestió del règim no els preocupa. Ho comprenem. Com que ja el tenen resolt, aquest problema! O sinó que ho preguntin al duc de Miranda!

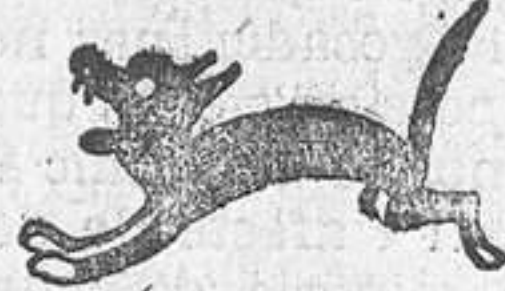

Hom cada dia llegeix la ressenya de la sessió parlamentària a Madrid. I cada dia hom experimenta una desillusió. En Pellicena no parla! I un Parlament on no parli Pellicena és un Parlament sense interès.

Alba serà president del Consell de la República. Melquíades Alvarez, idem, idem, idem. No, si el fet d'haver estat monàrquic té els seus avantatges. Es un mèrit que els pobres republicans no tenim.

A en Vidal i Guardiola, a Madrid, els periodistes li diuen la «Margarita Nelken de la Lliga». Confessem que no li sabem trobar la semblança. Pobra Margarida!

A La Veu corren mals aires per a Manuel Brunet. Cambó el troba ordinari. Vidal no el pot pair i des de Madrid Pla li fa una guerra a mort. Sentiríem que li donessin la llaua. A La Veu hi encaixa molt bé. Vidal i Guardiola, al Parlament de Madrid, se les ha tingut —així ho creu ell— amb Prieto. I ara no fa més que parlar del seu èxit parlamentari (?). Pobret! Es veu que pateix deliri de grandesa!

El pobre senyor Alvarez de la Campa vol tornar a jurar. I no sap com fer-ho, ja que totes les temptatives li fallen. Ara, amb l'ajuda de «Don Aurelio», pensa sortir-se'n. Si que va bé!

Duran i Ventosa vol portar a l'Ajuntament els «patriòtics procediments obstruccionistes» que amb tant poc èxit havia emprat al Parlament de Catalunya. No, si a patriotes no els guanya ningú!

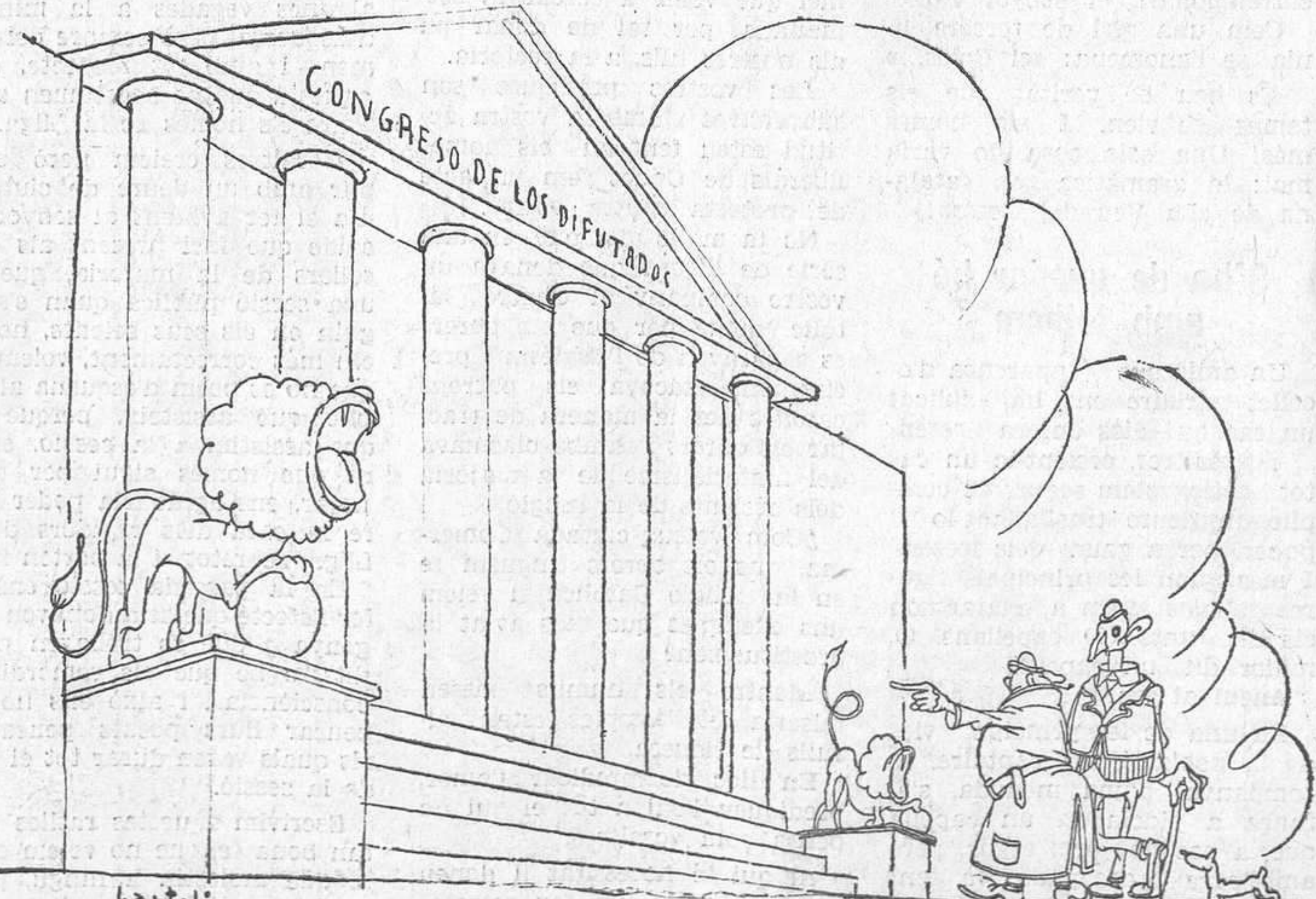
El senyor Alba ha formulat un programa de Govern. I el senyor Lerroix se l'ha fet seu. Una de dues: o el senyor Lerroix no en tenia o el senyor Alba es fica allà on no el demanen.

Royo Villanova ha tornat a malparlar de l'Estatut i de Catalunya. El dia que aquest senyor es mori el trobarem a faltar. Ves qui ens alegrarà la vida!

—Vós, senyor «Lacandru», sempre tan optimista!
—Sí, és allò... «Todo se ha perdido menos el humor...»

«Jo governaré.» Encara no és mort, l'autor d'aquesta frase, però es pot ja assegurar que no governarà. No és la mateixa cosa governar que seure al banc blau.

—I aquí, quina obra hi fan?
—«El esclavo de su pulcra»